

Muitas maksājumi

Publicēts: 22.09.2022.

Atjaunināts: 25.11.2022.

Muitas maksājumi ir noteikts obligāti maksājamo nodokļu kopums, ko iekasē muitas iestādes par precēm, kas tiek ievestas no trešajām (ārpussavienības) valstīm un laistas brīvā apgrozībā Eiropas Savienības (ES, Savienība) muitas teritorijā.

Lai no trešajām (ārpussavienības) valstīm ievestās preces būtu brīvā apritē ES, tās, noteiktā kārtībā iesniedzot muitas deklarāciju, ir jāpiesaka muitas procedūrai – laišana brīvā apgrozībā – un jāsamaksā ES un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktie muitas maksājumi:

ievedmuitas nodoklis (turpmāk – muitas nodoklis), piemērojot ES vienoti noteiktās muitas nodokļa likmes jeb Kopējo muitas tarifu, kas noteikts [Regulas Nr.2658/87](#) I pielikumā, kā arī atsevišķos gadījumos – citi ievēšanas maksājumi, piemēram, antidempinga, kompensācijas maksājumi, kas par katru konkrēto gadījumu tiek noteikti ar atsevišķu regulu;

pievienotās vērtības nodoklis (PVN), piemērojot attiecīgajai precei Pievienotās vērtības nodokļa likumā [paredzēto likmi – 21 %, 12 %, 5 % vai 0 %](#);

akcīzes nodoklis par akcīzes precēm (*tabakas izstrādājumi, tabakas lapas, elektroniskajās cigaretēs lietojamais šķidrums un tā sagatavošanas sastāvdaļas, tabakas aizstājējprodukti, alkoholiskie dzērieni, naftas produkti, bezalkoholiskie dzērieni, kafija, dabasgāze*), piemērojot attiecīgajai precei likumā "Par akcīzes nodokli" [paredzēto likmi](#).

Izvedmuitas nodoklis ES normatīvajos aktos ir paredzēts, bet nevienai precei nav noteikts. Līdz ar to eksportējamās preces netiek apliktas ar izvedmuitas nodokli. Preču eksportam piemērojama PVN 0 % likme.

Muitas nodoklis un citi ievēšanas maksājumi

Muitas nodokli piemēro saskaņā ar Kopējo muitas tarifu, kas noteikts Padomes 1987.gada 23.jūlija Regulas (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (turpmāk – Regula Nr.2658/87) I pielikumā "Kombinētā nomenklatūra" (KN).

Regulas Nr.2658/87 I pielikumā katru gadu tiek veikti grozījumi, kas tiek publicēti ES Oficiālajā Vēstnesī līdz 31.oktobrim un ir piemērojami no nākamā gada 1.janvāra.

No 2022.gada 1.janvāra spēkā ir Komisijas 2021.gada 12.oktobra [Istenošanas regula \(ES\) 2021/1832](#), ar ko groza I pielikumu Padomes Regulai (EEK) Nr.2658/87 par tarifu un statistikas nomenklatūru un kopējo muitas tarifu (*OVL 385, 29.10.2021.*).

Atbilstoši tiesību aktos noteiktajam, preces ievēdot ES, piemēro:

muitas nodokli un citus ievēšanas maksājumus (piemēram, antidempinga vai kompensācijas maksājumi);

ievēšanas maksājumus, kas ieviesti ES Kopējās lauksaimniecības politikas ietvaros vai ar īpašu režīmu, kurš attiecas uz atsevišķām lauksaimniecības ražojumu pārstrādes precēm (piemēram, lauksaimniecības komponente, cukura papildu nodoklis un miltu papildu nodoklis).

No jebkuras trešās (ārpussavienības) valsts ievestajām precēm piemēro konkrētajam preces kodam atbilstošo līgto (trešo

valstu) muitas nodokļa likmi jeb pamatlikmi.

Atkarībā no muitas nodokļa piemērošanas nosacījumiem izšķir:

procentuālos (*ad valorem*) nodokļus, kuriem likme noteikta procentos (%) no preces muitas vērtības;

specifiskos (fiksētos) nodokļus, kuriem likme noteikta naudas vienībās no preces daudzuma (piemēram, kilogramiem, litriem, tonnām u.c.);

kombinētos nodokļus, kuriem likme noteikta kā procentuālās un specifiskās (fiksētās) likmes kombinācija

Muitas nodokļa likmes lielākoties ir izteiktas % no preces [muitas vērtības](#).

Ja pie muitas nodokļa likmes ir norādīts apzīmējums „EA” (lauksaimniecības komponente), „AD S/Z” (cukura papildu nodoklis) vai „AD F/M” (miltu papildu nodoklis), tas nozīmē, ka attiecīgajām precēm tiek piemēroti papildu nodokļi, ko nosaka saskaņā ar [Regulas Nr. 2658/87](#) 1.pielikuma „Kombinētā nomenklatūra” trešās daļas „Tarifa pielikumi” I sadaļas 1.pielikumā norādītajām likmēm.

Lauksaimniecības komponentes (EA) un attiecīgos gadījumos arī cukura papildu nodokli (AD S/Z) un miltu papildu nodokli (AD F/M) nosaka pēc šādu sastāvdaļu daudzuma gatavajā produktā:

piena tauki,

piena proteīni,

saharoze/invertcukurs/izoglikoze,

ciete/glikoze.

Papildus par šo tēmu lasiet informatīvajā materiālā [“Par vidējā TARIC papildkoda \(Mērsinga\) aprēķināšanu”](#).

Preferenciālā jeb samazinātā muitas nodokļa likme tiek piemērota vai muitas nodokļa piemērošana pilnībā tiek atcelta preču importam no valstīm, ar kurām ES ir noslēgusi līgumus, kuros ir paredzēta muitas tarifu atvieglojumu piemērošana, vai no valstīm, kurām ES muitas tarifu atvieglojumu piemērošanu ir noteikusi vienpusēji.

Preferenciālo likmi piemēro, ja noteiktajā kārtībā dokumentāri tiek apstiprināta importēto preču attiecīgās valsts [preferenciālā izcelsme](#).

Piemērs

Precei ar aprakstu “aizsargcimdi no ādas vai mākslīgās ādas”, KN kods 4203 29 10, ir noteikta muitas nodokļa pamatlikme 9 %, bet, importējot to no Izraēlas un iesniedzot muitas iestādē atbilstošu izcelsmi apliecināšanu dokumentu, piemērojama preferenciālā likme 0 %.

Atsevišķām precēm, kuru ražošanas apjomi Savienībā konkrētā periodā nav pietiekami patērētāju vajadzību apmierināšanai vai kuru ražošana nenotiek vispār, saskaņā ar Regulu Nr.1387/2013 uz noteiktu laiku tiek ieviestas autonomās nodokļu likmes, kuras Eiropas Komisija jebkurā brīdī var pārskatīt.

Piemērs

Precei ar aprakstu “dzija no zīda atlikām (atsukām), nav iesaiņota mazumtirdzniecībai”, KN kods 5005 00 10, ir noteikta muitas nodokļa pamatlikme 2,9 %, bet līdz 2023.gada 31.decembrim ir noteikta autonomā likme 0 %.

ES normatīvais regulējums paredz muitas nodokļa vienotās procentuālās likmes 2,5 % piemērošanu precēm:

sūtījumos, ko viena privātpersona sūta citai, vai

ceļotāju personīgajā bagāžā,

ar nosacījumiem, ka ievēšanai nav komerciāla nolūka un preču vērtība nepārsniedz 700 EUR par vienu sūtījumu vai vienam ceļotājam, kā arī tā nav piemērojama tabakas izstrādājumiem un tabakas rūpnieciskajiem aizstājējiem.

Atbrīvojums no muitas nodokļa

Gadījumus, kad īpašu apstākļu dēļ tiek piešķirts atbrīvojums no muitas nodokļa, nosaka Padomes 2009.gada 16.novembra [Regula \(EK\) Nr.1186/2009](#), ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (turpmāk – Regula 1186/2009).

Atbrīvojumu no muitas nodokļa piešķir:

ceļotāju personiskajā bagāžā ievestajām precēm, ja šādu preču ievēšanu neveic komerciālā nolūkā (tas ir, neveic to regulāri, ievē tikai tādas preces, kas paredzētas ceļotāja personiskai vai tā ģimenes lietošanai vai dāvināšanai, preču veids un daudzums neliecina par šo preču ievēšanas komerciālo nolūku) un iegādāto preču vērtība nepārsniedz noteikto robežvērtību, kas, ceļojot ar dažādiem transportlīdzekļu veidiem, ir noteikta atšķirīga.

Bagāžā ir visas preces, ko fiziska persona jebkādā veidā ved līdz ceļojumā.

Par personisko bagāžu uzskata bagāžu, ko ceļotājs uzrāda muitas iestādēm iebraukšanas brīdī, kā arī bagāžu, ko ceļotājs vēlāk uzrāda tām pašām muitas iestādēm, pierādot, ka šī bagāža izbraukšanas brīdī ir reģistrēta kā līdzvedama bagāža sabiedrībā, kas nodrošina ceļojumu.

Precēm vienlaikus piemēro arī PVN atbrīvojumu ([Pievienotās vērtības nodokļa likuma](#) 53. panta desmitā – piecpadsmitā daļa).

Ja bagāžā esošo preču kopējā vērtība pārsniedz likumā noteikto robežvērtību, atbrīvojumu no muitas nodokļa un PVN piemēro vienai vai vairākām precēm, kuru kopējā vērtība nepārsniedz noteikto robežvērtību, ņemot vērā, ka vienas preces vērtība nav dalāma.

Ceļotājiem jāņem vērā, ka ar atbrīvojumu no nodokļu maksāšanas personiskajā bagāžā savai lietošanai var ievest ierobežotu daudzumu alkoholisko dzērienu, tabakas izstrādājumu un naftas produktu. Ierobežojumi ir noteikti arī dažādu pārtikas produktu ievēšanai, bet piena un gaļas produktus ievest ir aizliegts.

Vairāk informācijas – sadaļā [“Ceļojot ārpus ES”](#) un “Breksits – [Privātpersonām](#)”.

zemas vērtības sūtījumiem, ja komerciālā sūtījumā esošo preču vērtība nepārsniedz 150 EUR. Preču iegāde interneta veikalā vai platformā ir komerciāls sūtījums.

sūtījumiem, ko viena privātpersona sūta citai. Atbrīvojumu piešķir precēm, ko privātpersona no trešās (ārpussavienības) valsts ir nosūtījusi citai privātpersonai Savienības muitas teritorijā, ja sūtījuma vērtība nepārsniedz 45 EUR un ar nosacījumu, ka sūtījums nav komerciāls.

Sūtījums nav uzskatāms par komerciālu, ja nosūtītājs to sūta saņēmējam bez samaksas (kā dāvanu), ja tas nav regulārs, tajā ir preces vienīgi saņēmēja vai viņa ģimenes locekļu personiskai lietošanai un to īpašības un daudzums neliecina par komerciāliem nodomiem.

Vairāk informācijas – sadaļā [“Pasta sūtījumi”](#) un “Breksits – [Privātpersonām](#)”.

fizisko personu, kuras pārceļas no pastāvīgās dzīvesvietas trešajā (ārpussavienības) valstī uz pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā, personiskajai mantai.

Ar atbrīvojumu var ievest personisko mantu (mēbeles, apģērbus, privātos transportlīdzekļus, velosipēdus u.c.), kas paredzēta personiskai lietošanai vai arī māsaimniecības vajadzībām un ko persona izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz 6 mēnešus, un kas paredzēta izmantošanai tādiem pašiem nolūkiem Savienības muitas teritorijā. Atbrīvojumu var piešķirt vienīgi personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta trešajā valstī ir bijusi vismaz 12

mēnešus bez pārtraukuma. Personiskā manta ne īpašību, ne daudzuma ziņā nedrīkst liecināt par ievēšanu komerciāliem nolūkiem.

Personisko mantu ar atbrīvojumu no nodokļiem var ievest 12 mēnešu laikā pēc dienas, kad persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā.

Latvijas muitas iestāde muitas nodokļa atbrīvojumu var piešķirt tikai tām personiskajām mantām, ko persona ievēd pastāvīgai lietošanai Latvijā.

Atbrīvojumu nepiešķir alkohola izstrādājumiem, tabakai un tabakas izstrādājumiem, priekšmetiem, kurus izmanto kādā arodā vai profesijā, izņemot pārnēsājamus darbarīkus, ko izmanto lietišķajā mākslā vai brīvajās mākslās, komerciāliem transportlīdzekļiem[1].

Vairāk informācijas – sadaļā [“Ceļojot ārpus ES”](#) un [“Breksits – Privātpersonām”](#).

materiāliem, kas saistīti ar izglītību, zinātņi un kultūru, kuri uzskaitīti Regulas 1186/2009 I pielikumā, neatkarīgi no saņēmēja un to izmantošanas.

materiāliem, kas saistīti ar izglītību, zinātņi un kultūru, kuri uzskaitīti Regulas 1186/2009 II pielikumā, ja tie ir paredzēti:

- publisko tiesību iestādēm, kas darbojas sabiedrības labā izglītības, zinātnes vai kultūras jomā;
- attiecīgām iestādēm vai organizācijām, kā norādīts II pielikuma 3.slejā, ar nosacījumu, ka dalībvalstu kompetentās iestādes tām atļāvušas šādus priekšmetus saņemt ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem.

zinātniskajiem instrumentiem un aparātiem[2], ja tos ievēd vienīgi nekomerciāliem mērķiem[3], kas paredzēti:

Zinātniska instrumenta vai aparāta objektīvi tehniski parametri ir parametri, kas raksturo šā instrumenta vai aparāta konstrukcijas īpašības vai tā pielāgojumus, salīdzinot ar standarta instrumentu vai aparātu, kuri ļauj panākt augsta līmeņa rezultātus, kas nav vajadzīgi rūpnieciska vai komerciāla uzņēmuma darbu veikšanai.

Lai saņemtu zinātnisko instrumentu vai aparātu bez muitas nodokļa, muitas iestādē jāiesniedz pieteikums, norādot tajā [Komisijas Īstenošanas regulas \(ES\) Nr. 1225/2011\[4\]](#) 6.panta 2.punktā minēto informāciju un pievienojot dokumentārus pierādījumus, kur sniegtas ziņas par instrumenta vai aparāta parametriem un tā tehniskajām specifikācijām.

- vai nu publiskām iestādēm, kas galvenokārt saistītas ar izglītību vai zinātnisko pētniecību, un tām publisko iestāžu nodaļām, kas galvenokārt saistītas ar izglītību vai zinātnisko pētniecību;
- vai privātām iestādēm, kas galvenokārt saistītas ar izglītību vai zinātnisko pētniecību un kam dalībvalstu kompetentās iestādes ir atļāvušas šādas preces saņemt, nemaksājot nodokļus.

zinātniskajiem instrumentiem un aparātiem īpaši paredzētām rezerves daļām, sastāvdaļām vai papildiercēm ar nosacījumu, ka šādas rezerves daļas, sastāvdaļas vai papildierces ievēd reizē ar šādiem instrumentiem un aparātiem vai gadījumā, ja tās ievēd vēlāk, ir iespējams konstatēt, ka tās paredzētas instrumentiem vai aparātiem:

- kas iepriekš ievēsti ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem, ar nosacījumu, ka šie instrumenti vai aparāti tiek izmantoti zinātniskiem mērķiem laikā, kad atbrīvojumu lūdz konkrētām rezerves daļām, sastāvdaļām vai papildiercēm; vai
- uz ko attiektos atbrīvojums laikā, kad šādu atbrīvojumu lūdz konkrētām rezerves daļām, sastāvdaļām vai papildiercēm.

personiskajai mantai, ko mantošanas ceļā ieguvusi fiziska persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Savienības muitas teritorijā, izņemot: Mantojumu var ievēd pa daļām, iesniedzot kompetentas iestādes izsniegtu apliecinājumu, kas apstiprina, ka ievēstā manta iegūta mantošanas ceļā.

- alkohola izstrādājumus;
- tabaku un tabakas izstrādājumus;
- komerciālos transportlīdzekļus;
- priekšmetus, kurus izmanto arodā vai profesijā, izņemot pārnēsājamus lietišķā mākslā vai brīvajās mākslās izmantojamus darbarīkus, kas bijuši vajadzīgi mirušā arodam vai profesijai;
- izejvielu krājumus un galaproduktus vai pusfabrikātus;

- lauksaimniecības dzīvniekus un lauksaimniecības produktu krājumus, kuru daudzums pārsniedz ģimenes dienīšķās vajadzības.

Atbrīvojumu piešķir tikai attiecībā uz tādu mantojumu, kas laišanai brīvam apgrozījumam pieteikta ne vēlāk kā divus gadus no dienas, kad attiecīgā persona ir pieņēmusi mantojuma tiesības vai tās ir apstiprinājušās.

precēm, kuras paredzētas pārbaudēm, analīzēm vai izmēģinājumiem, lai noteiktu to sastāvu, kvalitāti vai citus tehniskos parametrus informācijas, ražošanas vai komerciālās izpētes nolūkos. Atbrīvojumu attiecina uz tādu preču daudzumu, kāds vajadzīgs mērķim, kuram tās ieved, un ja tās pilnīgi izlieto vai iznīcina pārbaudzi, analīzi vai izmēģinājumu gaitā.

Atbrīvojumu neattiecinā uz precēm, kuras izmanto pārbaudēm, analīzēm vai izmēģinājumiem, kas pašas ir tirdzniecības reklāmas darbības.

Atbrīvojumu piemēro arī precēm, kuras netiek pilnīgi izlietotas vai iznīcinātas pārbaudzi, analīzi vai izmēģinājumu gaitā, ja pāri palikušos produktus^[5] ar kompetento iestāžu piekrišanu un to uzraudzībā:

- beidzoties pārbaudēm, analīzēm vai izmēģinājumiem, pilnīgi iznīcina vai padara par komerciāli nevērtīgiem; vai
- nodod valstij, neradot tai nekādus izdevumus, ja tas ir iespējams saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem; vai
- pienācīgi pamatotos apstākļos izved ārpus Kopienas muitas teritorijas.

Kompetentās iestādes nosaka termiņu, kurā jāveic pārbaudes, analīzes vai izmēģinājumi, kā arī administratīvās formalitātes, kas jāveic, lai nodrošinātu to, ka preces izmanto paredzētajos nolūkos.

[1] “Komerčiāls mehāniskais transportlīdzeklis” ir mehāniskais ceļu transportlīdzeklis (ieskaitot traktoros ar piekabēm vai bez tām), kura uzbūve un aprīkojums ir paredzēts pārvadāšanai un ļauj par atlīdzību vai bez atlīdzības pārvadāt:

vairāk nekā deviņas personas, ieskaitot vadītāju,
preces,

un katrs transportlīdzeklis, kas paredzēts kādam īpašam nolūkam, kas nav pārvadāšana.

[2] “Zinātnisks instruments vai aparāts” ir instruments vai aparāts, kas savu objektīvo tehnisko īpašību dēļ un rezultātu dēļ, kurus ar to ir iespējams iegūt, ir galvenokārt vai vienīgi piemērots zinātniskam darbam.

[3] Par “nekomerciāliem mērķiem ievestiem” uzskata zinātniskus instrumentus vai aparātus, kas paredzēti bezpeļņas zinātniskai pētniecībai vai izglītībai.

[4] Komisijas 2011.gada 28.novembra Īstenošanas Regula (ES) Nr.1225/2011 Padomes Regulai (EK) Nr.1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, 42. līdz 52., 57. un 58.pantam.

[5] “Pāri palikušie produkti” ir produkti, kas rodas no pārbaudēm, analīzēm vai izmēģinājumiem, kā arī preces, kuras faktiski nav izmantotas.

Antidempinga un kompensācijas maksājumi

Antidempinga un kompensācijas maksājumu iekasē, preces laižot brīvā apgrozībā, neatkarīgi no muitas nodokļa, citiem nodokļiem un maksājumiem, ko parasti uzliek šo preču importam.

Antidempinga un kompensācijas pasākumu noteikšanas, ieviešanas un piemērošanas kārtību nosaka:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija [Regula \(ES\) 2016/1036](#) par aizsardzību pret importu par dempinga cenām no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis;

Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 8. jūnija [Regula \(ES\) 2016/1037](#) par aizsardzību pret subsidētu importu no valstīm, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis.

Antidempinga un kompensācijas pasākumus var piemērot konkrētu ražojumu importam, atbilstoši Eiropas Komisijas (EK) antidempinga un pretsubsīdiju izmeklēšanai. Izmeklēšanu var sākt, pamatojoties uz sūdzību, ko iesnieguši ES ražotāji, kurus skāris imports par dempinga vai subsidētām cenām, vai pēc kādas ES dalībvalsts pieprasījuma, pamatojoties uz pierādījumiem par dempingu vai subsīdiju.

Sūdzību var iesniegt Savienības ražošanas nozares vārdā jebkura fiziska vai juridiska persona vai jebkura apvienība, kas nav juridiska persona. EK ir izstrādājusi rokasgrāmatu "[Kā iesniegt antidempinga sūdzību](#)" (angļu valodā), kurā ir sniegta skaidrojoša informācija par sūdzības sagatavošanu.

Antidempinga maksājumu var piemērot precēm, kas no trešajām valstīm importētas par dempinga cenām un kuru brīvā apgrozība Savienībā rada zaudējumus. Preci uzskata par dempinga preci, ja to eksportē uz Savienību par cenu, kas parastās tirdzniecības operācijās eksportētājvalstī ir zemāka, salīdzinot ar līdzīgas preces cenu.

Kompensācijas maksājumus uzliek, lai kompensētu jebkuru subsīdiju, kas tieši vai netieši piešķirta par jebkura tāda produkta izgatavošanu, ražošanu, izvešanu vai pārvadāšanu, kura laišana brīvā apgrozībā Savienībā rada zaudējumu.

Antidempinga un kompensācijas pasākumi tiek vērsti pret noteiktu preci ar konkrētu aprakstu un preces izcelsmes valsti vai noteiktiem izcelsmes valsts uzņēmumiem – šīs preces ražotājiem.

Antidempinga un kompensācijas maksājumi tiek noteikti ar konkrētu regulu. Līdz galīgā lēmuma pieņemšanai par antidempinga un kompensācijas maksājuma ieviešanu, kamēr notiek lietas izskatīšana, var noteikt šādus pasākumus:

importa reģistrēšanu, lai pasākumus attiecībā uz šo importu vēlāk varētu piemērot no šādas reģistrācijas datuma, tas ir, ar atpakaļejošu datumu;

pagaidu antidempinga un kompensācijas maksājumu, kuru jānodrošina ar muitas parāda un PVN parāda galvojumu – skaidras naudas iemaksu (drošības naudu), iemaksājot to Valsts ieņēmumu dienesta deponēto naudas līdzekļu uzskaites kontā.

Regulas par importa reģistrēšanu, pagaidu vai galīgo antidempinga maksājumu ieviešanu publicē [Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī](#). Regulās norāda konkrētus eksportētājus vai iesaistītās valstis, preces aprakstu, KN un TARIC kodu, kā arī visu to būtisko faktu un apsvērumu kopsavilkumu, kas attiecas uz dempinga un subsīdiju noteikšanu.

Muitas iestādes iekasē antidempinga un kompensācijas maksājumus, ievērojot regulā par šo maksājumu ieviešanu noteikto iekasēšanas veidu, likmi un pārējos kritērijus.

Attiecībā uz antidempinga un kompensācijas maksājumiem var būt noteikti šādi veidi:

procentuālais maksājums – procentuāla daļa no preces neto cenas ar piegādi līdz ES robežai; šis ir visizplatītākais nodokļa veids;

īpašais nodoklis – noteikta vērtība noteiktam preču daudzumam, piemēram, 100 EUR par tonnu produkta;

"cenu saistības", ja eksportētājs apņemas pārdot izmeklējamo ražojumu par cenu, kas pārsniedz minimālo cenu. Ja EK piekrīt saistībām, antidempinga un kompensācijas maksājumi par šo importu netiks iekasēti. Taču EK nav pienākuma pieņemt saistību piedāvājumu, savukārt pieņemšanas gadījumā tā cieši uzrauga cenu saistības.

Pasākumi parasti ir spēkā piecus gadus, un tos var pārskatīt, ja, piemēram:

eksportētāju apstākļi ir mainījušies;

jauns uzņēmums, kas nav ES uzņēmums, sāk eksportu uz ES un pieprasa aprēķināt savu dempinga starpību.

Pasākumi beidzas pēc pieciem gadiem, ja vien EK neveic termiņa beigu pārskatīšanu.

Ar pievienotās vērtības nodokli (PVN) apliek jebkuru preču importu, to maksā jebkura persona un PVN par preču importu kļūst iekasējams tajā brīdī, kad kļūst iekasējams muitas nodoklis.

PVN aprēķina bāzi nosaka, pie noteiktās preces [muitas vērtības](#) pieskaitot normatīvajos aktos noteiktos nodokļus, nodevas un citus obligātos maksājumus, kas aprēķināti par preču importu, izņemot PVN, kā arī pakalpojumu vērtību, ja pakalpojumi tieši saistīti ar preču importu (tajā skaitā, preču transportēšanas, apdrošināšanas izmaksas, kas radušās līdz pirmajam galamērķim iekšzemē), ja šo pakalpojumu vērtība jau nav iekļauta preču muitas vērtībā.

Piemērs

Persona ievēd preces 250 EUR vērtībā. Transportēšanas izmaksas no robežas līdz pirmajam galamērķim iekšzemē ir 40 EUR un nav iekļautas preču cenā. Par preces importu maksājams muitas nodoklis 6,75 EUR.

PVN aprēķina no summas (250+6,75+40) t.i., $296,75 \times 21 \% = 62,32 \text{ EUR}$

Reģistrēts PVN maksātājs, kurš ir saņēmis VID atļauju [īpašā PVN režīma](#) piemērošanai preču importa darījumos (atļauju), laižot preces brīvam apgrozījumam, PVN nemaksā, bet muitas deklarācijā aprēķināto PVN uzrāda atbilstošā taksācijas perioda PVN deklarācijā.

Reģistrēts PVN maksātājs īpašo PVN režīmu preču importa darījumos bez VID atļaujas ir tiesīgs piemērot pamatlīdzekļu importam, ja tiek ievēroti visi Pievienotās vērtības nodokļa likuma [85. panta](#) piektās daļas nosacījumi.

Reģistrēts PVN maksātājs, kas darbojas citas dalībvalsts reģistrēta nodokļa maksātāja vārdā, laižot preces brīvā apgrozībā ar piegādi citas dalībvalsts reģistrētam nodokļu maksātājam un piemērojot muitas [procedūras kodu "42"](#), preču importam ir tiesīgs piemērot PVN 0 % likmi, ja preces 30 kalendāra dienu laikā pēc to importa nemainīgā veidā piegādā uz citu dalībvalsti preču saņēmējam, kurš ir citas dalībvalsts reģistrēts nodokļa maksātājs.

Ar PVN neapliek Pievienotās vērtības nodokļa likuma [52. panta](#) pirmajā daļā un [53. pantā](#) minēto preču importu, tajā skaitā:

zelta, monētu un banknošu piegādi Latvijas Bankai;

preces, kas netiek apliktas ar muitas nodokli saskaņā ar [Regulu Nr.1186/2009](#) (izņemot šīs regulas 23.pantā minētos preču sūtījumus);

preces, ko iekšzemē nekomerciālos nolūkos personīgajā bagāžā ievēd fiziskā persona, kas ierodas no trešās valsts vai trešās teritorijas, ievērojot PVN likumā noteiktos [nosacījumus un ierobežojumus](#) preču vērtībai;

tabakas izstrādājumus, alkoholiskos dzērienus un degvielu, ko ceļotājs ievēd personīgajā bagāžā, ievērojot likuma [Par akcīzes nodokli](#)" nosacījumus un šo preču daudzuma ierobežojumus;

atpakaļievestas preces pēc izvešanas uz laiku, ja to veic persona, kura preces eksportējusi un tās ir atbrīvotas no muitas nodokļa.

Aprēķināto akcīzes nodokli par akcīzes precēm, kuras piesaka muitas procedūrai –laišana brīvā apgrozībā, importētājs samaksā valsts budžetā pirms muitas procedūras pieteikšanas muitas iestādē.

Fiziskā persona, kura ievie akcīzes preces personīgajā bagāžā, kas pārsniedz likuma "Par akcīzes nodokli" [21.pantā](#) noteikto daudzumu vai vērtību, akcīzes nodokli maksā pirms akcīzes preču laišanas brīvā apgrozībā.

Laižot brīvā apgrozībā akcīzes preces, atlikto akcīzes nodokļa maksāšanas režīmu ir tiesīgs piemērot reģistrēts nosūtītājs, pārvietojot akcīzes preces uz akcīzes preču noliktavu. Šajā gadījumā muitas iestādē ir jāiesniedz:

[nodrošinājums](#) (iemaksāta drošības nauda, iesniegta apdrošināšanas polise vai kredītiestādes galvojums), kas sedz iespējamo akcīzes nodokļa parādu 100% apmērā,

[elektroniskais administratīvais dokuments e-AD](#), ko akcīzes preču nosūtītājs pirms preču nosūtīšanas sagatavo un iesniedz Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēmā – *Excise Movement and Control System (EMCS)*.

Akcīzes nodokļa atbrīvojumi un atvieglojumi noteikti likuma "[Par akcīzes nodokli](#)" 16.-21.pantā.

Lai, noformējot muitas deklarāciju Elektroniskajā muitas datu apstrādes sistēmā (EMDAS), akcīzes precēm nodrošinātu automatizētu akcīzes nodokļa aprēķinu saskaņā ar likuma "Par akcīzes nodokli" prasībām, muitas deklarācijā jānorāda atbilstošs Eiropas Savienības kopējā muitas tarifa ([TARIC](#)) nacionālais papildkods.

Precīzu informāciju par konkrētai precei piemērojamiem ES un nacionālajā līmenī noteiktajiem ārējās tirdzniecības pasākumiem, ja ir zināms importētās preces kods, var atrast [Integrētā tarifa vadības sistēmas \(ITVS\)](#) sadaļā TARIC – Pasākumi – Preces kodam.

Nodokļu maksāšana

[Skatīt vairāk](#)

Nodokļu atmaksa

[Skatīt vairāk](#)